

Metodický výklad Centrálného koordinačného orgánu k Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 4.4

Metodický výklad k postupu riadiacích orgánov v procese zverejňovania zmlúv o poskytnutí NFP

Dotknutá časť Systému riadenia: kap. 4.2.2 ods.108.

Znenie výkladu:

K ustanoveniam zmluvy, ktoré obsahujú informáciu, ktorá sa v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“) nesprístupňuje.

Za účelom minimalizácie rizík spojených so sprístupnením informácií, ktoré sa podľa § 5a ods. 2 zákona o slobodnom prístupe k informáciám nezverejňujú, odporúča CKO zabezpečiť písomný súhlas dotknutej osoby so sprístupnením informácií podľa § 9 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám (informácie týkajúce sa ochrany osobnosti a osobných údajov) a to buď vo forme stanovenia ďalšej podmienky poskytnutia pomoci priamo vo Výzve na predkladanie žiadostí o NFP, alebo ako osobitný formulár predkladaný žiadateľom v rámci procesu uzatvárania zmluvy spolu so zmluvou (v ktorom dotknutá osoba vysloví súhlas s takýmto zverejnením). V tejto súvislosti CKO rovnako odporúča zväziť vylúčenie prílohy č. 3 formulára zmluvy v súlade s ods. 109 kapitoly 4.2.2 platnej verzie Systému riadenia, alebo úplné vypustenie tejto prílohy zo zmluvy a jej nahradenie vo forme zapracovania „povinnosti predloženia podpisových vzorov zo strany Prijímateľa v prípade požiadavky Poskytovateľa“ ako novej zmluvnej povinnosti priamo do formulára zmluvy. Účelom týchto odporúčaní je zabezpečenie predloženia podpisových vzorov zo strany prijímateľa bez toho, aby tieto predstavovali súčasť zmluvy o poskytnutí NFP a teda podliehali zverejneniu podľa ustanovení OZ.

K otázke zverejňovania ďalších dokumentov, na ktoré zmluva o poskytnutí NFP odkazuje.

V nadväznosti na metodické výklady vydané CKO dňa 19.1.2011, zastáva CKO právny názor, že RO (resp. aj prijímateľ, za predpokladu, že je povinnou osobou) nie je povinný zverejniť nasledujúce dokumenty, na ktoré zmluva o poskytnutí NFP odkazuje: Systém riadenia, Systém finančného riadenia, Systém vládneho auditu, Výzva na predkladanie ŽoNFP, Operačný program, Programový manuál, Interný manuál procedúr, rozhodnutie o schválení alebo neschválení žiadosti o NFP a legislatíva SR, resp. EÚ. Ustanovenie metodického výkladu CKO zo dňa 19.1.2011, na základe ktorého je RO (taktiež aj prijímateľ, za predpokladu, že je povinnou osobou) povinný zverejniť Príručku pre prijímateľa, v prípade, ak táto upravuje práva a povinnosti medzi poskytovateľom a prijímateľom, ostáva týmto nedotknuté.

K otázke nadobudnutia účinnosti nezverejnených ustanovení zmluvy o poskytnutí NFP podľa § 5a ods. 2 zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Nezverejnenie ustanovení zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré obsahujú informáciu, ktorá sa v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám nezverejňuje (napr. z dôvodu že ide o osobný údaj, alebo o informáciu ktorá podlieha ochrane duševného vlastníctva), ako také nemá vplyv na nadobudnutie účinnosti týchto „nezverejnených“ ustanovení. Uzavretá zmluva o poskytnutí NFP

nadobúda účinnosť, aj napriek reálnemu vyčierneniu (alebo akémukoľvek inému nesprístupneniu) dotknutých ustanovení vždy ako celok (teda v rozsahu v akom bola uzavretá) a vždy v jednom okamihu (t.j. v deň nasledujúci po dni jej zverejnenia za predpokladu, že si zmluvné strany nedohodli odkladaciu podmienku).

V prípade, že obe zmluvné strany sú povinnými osobami a zároveň rozsah informácií v nimi zverejnených zmluvách je rôzny, CKO navrhuje nasledovný postup (pozn. vychádza sa z predpokladu, že v zmluve o poskytnutí NFP nebola dohodnutá odkladacia podmienka):

1. Ak povinná osoba, ktorá zverejnila zmluvu o poskytnutí NFP ako prvá, nesprístupnila informácie, ktoré bola povinná zverejniť, zmluva v týchto dotknutých častiach nenadobúda účinnosť a teda je nevyhnutné opätovné zverejnenie týchto dotknutých častí. V prípade, že druhá povinná osoba zverejnila zmluvu o poskytnutí NFP „správne“ (t.j. ak sprístupnila všetky informácie v súlade s právnymi predpismi SR a EÚ) ešte pred opätovným zverejnením v zmysle prvej vety, nadobúdajú dotknuté časti účinnosť dňom nasledujúcim po dni „správneho“ zverejnenia.
2. Ak povinná osoba, ktorá zverejnila zmluvu o poskytnutí NFP ako prvá, sprístupnila všetky požadované informácie správne a zároveň druhá povinná osoba nesprístupnila všetky požadované informácie, nemá to vplyv na účinnosť nesprávne zverejnených častí druhou povinnou osobou a teda právne účinky celej zmluvy nastávajú dňom nasledujúcim po dni prvého (t.j. správneho) zverejnenia. Napriek tomu je povinná osoba, ktorá zverejnila zmluvu ako druhá (t.j. tá, ktorá ju zároveň zverejnila nesprávne) povinná opätovne zverejniť dotknuté časti, nakoľko v prípade jej nezverejnia jej hrozí sankcia v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
3. Ak jedna z povinných osôb sprístupní aj informácie, ktoré nemajú byť v zmysle právnych predpisov SR a EÚ sprístupnené, nadobúda účinnosť celá zmluva o poskytnutí (deň po dni prvého zverejnenia zmluvy o poskytnutí NFP) bez ohľadu na to, ktorá zmluvná strana zverejnila zmluvu o poskytnutí NFP ako prvá. Povinnej osobe, ktorá sprístupní aj informácie, ktoré nemajú byť sprístupnené hrozí sankcia zo strany Úradu na ochranu osobných údajov SR v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

K otázke zverejňovania zmlúv v prípadoch, kedy na strane oboch zmluvných strán vystupujú povinné osoby podľa § 5a ods. 4 zákona o slobodnom prístupe k informáciám (ide teda o zmluvy, ktoré sa zverejňujú v CRZ).

Vychádzajúc z právnej úpravy § 47a OZ v nadväznosti na § 5a ods. 4 zákona o slobodnom prístupe k informáciám má CKO za to, že v prípade ak na strane poskytovateľa a prijímateľa vystupujú povinné osoby podľa § 5a ods. 4 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, postačuje zverejnenie uzavretej zmluvy len jednou z povinných osôb, bez potreby dvojnásobného zverejnenia obidvoma zmluvnými stranami. V tejto súvislosti je však potrebné pripomenúť, že uvedený postup je prípustný výlučne v prípadoch, kedy na strane poskytovateľa a prijímateľa vystupujú povinné osoby podľa § 5a ods. 4 zákona o slobodnom prístupe k informáciám (napr. zmluva uzavretá medzi dvoma ústrednými orgánmi štátnej správy, alebo ústredným orgánom štátnej správy a verejnoprávnu inštitúciou) a nevzťahuje sa na prípady, kedy zmluvným stranám vyplýva povinnosť zverejňovať zmluvy v odlišných registroch (napr. zmluvnými stranami sú na jednej strane ministerstvo, povinné zverejňovať zmluvy v CRZ a na strane druhej obec, ktorá zmluvu zverejňuje na svojom webovom sídle).

K právnym účinkom zmluvy o poskytnutí NFP v prípadoch, kedy obe zmluvné strany sú povinnými osobami a zároveň jedna z povinných osôb nezverejní zmluvu vôbec.

V prípade, že jedna zo zmluvných strán nezverejní zmluvu, napriek tomu, že obidve zmluvné strany sú povinnými osobami, hrozí jej sankcia v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V takomto prípade nastáva účinnosť zmluvy dňom nasledujúci po dni zverejnenia platnej zmluvy jednou z povinných osôb (za predpokladu, že si zmluvné strany nedohodli odkladaciu podmienku) s právnymi účinkami pre obe zmluvné strany a to aj napriek tomu, že jedna zo zmluvných strán si nesplní svoju povinnosť v zmysle § 5a zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

K otázke možnosti RO poveriť výkonom zverejňovania uzavretých zmlúv o poskytnutí NFP SORO.

Vychádzajúc z ustanovení § 8 zákona o pomoci a podpore, ktorý upravuje vzťahy medzi RO a jeho SORO v podmienkach implementácie ŠF a KF, má CKO za to, že RO je oprávnený poveriť SORO výkonom zverejňovania uzavretých zmlúv o poskytnutí NFP za predpokladu, že toto oprávnenie je explicitne upravené v Splnomocnení. V prípadoch kedy tomu tak nie je, CKO odporúča takéto Splnomocnenia o predmetné právo doplniť. V tejto súvislosti zároveň CKO pripomína, že rovnako ako všetky iné úlohy vykonávané v súlade so Splnomocnením aj samotné zverejňovanie uzavretých zmlúv o poskytnutí NFP je úlohou vykonávanou SORO v mene a na účet RO. SORO je preto v tejto súvislosti povinný zabezpečiť, rovnako ako je tomu pri podpise samotnej zmluvy o poskytnutí NFP (ako poskytovateľ sa vždy uvádza RO), aby na strane „Objednávateľa“ v CRZ vystupoval subjekt RO.

K otázke zverejňovania záložných zmlúv

Vychádzajúc z legálnej definície povinne zverejňovanej zmluvy obsiahnutej v § 5a ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám (zmluva týkajúca sa nakladania s finančnými prostriedkami EÚ), má CKO za to, že zmluvy uzatvárané pre účely zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o poskytnutí NFP (záložné zmluvy), napĺňajú všetky znaky povinne zverejňovanej zmluvy v zmysle vyššie citovaného ustanovenia a preto vyžadujú povinné zverejnenie v príslušnom registri.

Vzhľadom na nevyhnutnosť registrácie záložného práva v Notárskom centrálnom registri záložných práv v súlade s § 151a a nasl. OZ, CKO odporúča postupovať v procese registrácie záložného práva obdobným spôsobom ako je ten upravený v § 5a ods. 7 zákona o slobodnom prístupe k informáciám a zabezpečiť zaslanie (dodanie) písomného potvrdenia o zverejnení záložnej zmluvy príslušnému subjektu vykonávajúcemu registráciu záložného práva. Z uvedeného vyplýva, že RO je povinný zabezpečiť zverejnenie uzavretej záložnej zmluvy ešte pred samotnou registráciou záložného práva podľa príslušných ustanovení OZ.

K otázke postupu RO v prípade identifikácie už registrovaného záložného práva bez predchádzajúceho zverejnenia záložnej zmluvy.

Z pohľadu CKO je v takýchto prípadoch RO povinný bezodkladne zabezpečiť zverejnenie uzavretej záložnej zmluvy v súlade s ustanoveniami OZ, resp. zákona o slobodnom prístupe k informáciám a následne opakovane vykonať registráciu záložného práva v súlade s ustanoveniami

OZ. Tento postup je potrebné aplikovať výlučne pre záložne zmluvy uzavreté po 1.1.2011, pri ktorých registrácia v príslušnom registri prebehla skôr ako ich samotné zverejnenie.

K otázke zasielania písomných potvrdení o zverejnení zmluvy príslušným správam katastra podľa § 5a ods. 7 zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

V súlade s požiadavkou Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, ako ústredného orgánu štátnej správy pre oblasť katastra nehnuteľností (ďalej len „úrad“), CKO informuje RO o požiadavke úradu adresovanej relevantným subjektom, zasielať písomné potvrdenia o zverejnení zmluvy správam katastra podľa § 5a ods. 7 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, spolu s návrhom na vklad do katastra nehnuteľností. Uvedený postup má z pohľadu úradu zabezpečiť vyššiu efektívnosť priebehu konania o povolení vkladu podľa ustanovení katastrálneho zákona.

K technickým otázkam týkajúcim sa zverejňovania zmlúv

V súlade metodickými výkladmi CKO zo dňa 19.1.2011, je RO povinný zabezpečiť zverejnenie uzavretej zmluvy o poskytnutí NFP v jej dvoch vyhotoveniach, a to ako „pdf súbor“ obsahujúci „sken“ podpísanej zmluvy, resp. „pdf súbor“ zmluvy v jej textovo čitateľnej podobe. V tejto súvislosti CKO pripomína, že akákoľvek iná forma zverejnenia uzavretej zmluvy o poskytnutí NFP, odlišná od foriem uvádzaných v predchádzajúcej vete, spôsobuje riziko porušenia § 5a ods. 8 zákona o slobodnom prístupe k informáciám (povinnosť zabezpečiť súlad zverejnenej zmluvy so skutočným stavom) a môže viesť k uloženiu sankcie za takéto porušenie. Ide najmä o prípady zverejňovania uzavretých zmlúv o poskytnutí NFP ako „pdf súbor“ v textovo čitateľnej podobe s naskenovanou iba poslednou stranou zmluvy, ktorá obsahuje podpisy zmluvných strán (t.j. RO zabezpečí naskenovanie iba poslednej strany zmluvy, nie zmluvy ako celku). CKO v tejto súvislosti zastáva právny názor, že zverejnenie uzavretej zmluvy spôsobom uvedeným v predchádzajúcej vete, nemá za dôsledok porušenie § 47a OZ a ani vplyv na nadobudnutie účinnosti takto zverejnenej zmluvy (účinnosť teda zmluva nadobudne v súlade s § 47a OZ).

K technickej otázke zadávania položky „zmluvne dohodnutá čiastka“ a „celková čiastka“.

Pri zverejňovaní zmluvy o poskytnutí NFP zadá povinná osoba v časti „zmluvne dohodnutá čiastka“ výšku nenávratného finančného príspevku (teda zdroje štátneho rozpočtu a rozpočtu EÚ), t.j. neuvádza vlastné zdroje prijímateľa. V prípade, že sa dodatkom k zmluve o poskytnutí NFP mení výška nenávratného finančného príspevku, RO uvedie v časti „celková čiastka“ výšku nenávratného finančného príspevku po jeho zmene (napr. výška NFP v zmluve bola 100, po vykonaní verejného obstarávania došlo k zníženiu NFP o 20, RO teda uvedie v časti „celková čiastka“ sumu 80).

K niektorým otázkam týkajúcim sa charakteru odkladacích podmienok dojednaných v zmluve o poskytnutí NFP.

CKO zastáva právny názor, že RO je oprávnený v súvislosti s úpravou jednotného formulára zmluvy o poskytnutí NFP, dojednať v rámci tejto zmluvy odkladaciu podmienku, na základe ktorej uzavretá zmluva o poskytnutí NFP nadobudne účinnosť až dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia poskytovateľom (t.j. riadiacim orgánom). CKO má za to, že takto dojednaná odkladacia podmienka zníži chybovosť pri určovaní presného okamihu nadobudnutia účinnosti uzavretých zmlúv o poskytnutí NFP, najmä v prípadoch, kedy obidve zmluvné strany sú zároveň povinnými osobami v súlade s ustanoveniami zákona o slobodnom prístupe k informáciám a ako takým vzniká rovnaká povinnosť zverejniť uzatvorenú zmluvu. O potrebe zabezpečenia technického riešenia tejto otázky CKO informoval Úrad vlády SR.

K účinkom zverejnenia zmluvy o poskytnutí NFP ešte pred nadobudnutím jej platnosti (t.j. pred okamihom jej uzavretia).

CKO zastáva v tejto otázke právny názor, že zverejnenie neplatnej zmluvy o poskytnutí NFP (neplatná je napr. z dôvodu, že súhlasný prejav vôle prijímateľa ešte nebol doručený riadiacemu orgánu), nemá za následok zverejnenie zmluvy podľa § 47a OZ a takáto zmluva nenadobúda účinnosť. CKO v podobných prípadoch odporúča „opätovné“ zverejnenie zmluvy (tzn. okamžite po nadobudnutí jej platnosti) v súlade s ustanoveniami zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Účinnosť takto zverejnenej zmluvy nastáva dňom nasledujúcim po dni jej „opätovného“ zverejnenia, za predpokladu, že si zmluvné strany nedojednali odkladaciu podmienku. V prípade, že došlo k zverejneniu zmluvy druhou zmluvnou stranou pred „opätovným“ zverejnením, účinnosť takejto zmluvy nastáva deň nasledujúci po dni zverejnenia druhou zmluvnou stranou, za predpokladu, že si zmluvné strany nedojednali odkladaciu podmienku.

K pripravovaným aplikáciám v rámci CRZ

Úrad vlády SR v tejto súvislosti informoval o pripravovanej aplikácii v rámci CRZ, ktorá bude umožňovať automatické vydávanie potvrdení o zverejnení zmlúv v elektronickej podobe so zaručeným elektronickým podpisom.

K pojmom „Obstarávateľ“ a „Dodávateľ“ používaných v CRZ

Aj napriek skutočnosti že CKO považuje zvolenie pojmov „Obstarávateľ“ a „Dodávateľ“ v rámci CRZ z pohľadu charakteru zmlúv o poskytnutí NFP za nevhodné, odporúča vyplňať pri pojme „Obstarávateľ“ osobu poskytovateľa (t.j. RO, nie SORO) a pri pojme „Dodávateľ“ osobu prijímateľa. Na uvedený nedostatok CKO upozornil Úrad vlády SR a požiadal o jeho nápravu.